

KIVONAT

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés
2015. április 28-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK 19/2015. (IV.28.) önkormányzati határozata

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat
2015-2019. évekre szóló fejlesztési és gazdasági programjának elfogadásáról**

A Megyei Közgyűlés

1. az előterjesztésben foglaltakat megtárgyalta;
2. a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2015-2019. évekre szóló fejlesztési és gazdasági programját – a határozat melléklete szerinti tartalommal – elfogadja.

A határozatot kapja:

Megyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

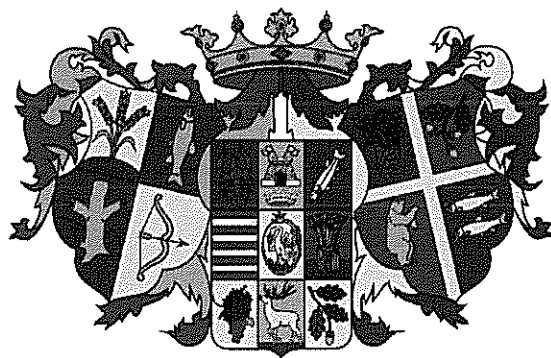
Nyíregyháza, 2015. április 28.

SESZTÁK OSZKÁR
a közgyűlés elnöke

DR. PAPP CSABA
megyei jegyző

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat
Fejlesztési és Gazdasági Programja
2015-2019**

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS, JOGSZABÁLYI ALAPOK	2
II. CÉLKITŰZÉSEK	7
III. FELADATOK, FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK	10
III.1 Területrendezés	10
III.2 Terület- és gazdaságfejlesztés	11
III.3 A megyei önkormányzat kapcsolatrendszer	12
III.4 A megyei önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok, illetve a megyei célok elérésében és feladatok ellátásában meghatározó szerepet játszó saját tulajdonú gazdasági társaságok	13
III.5 Sportfeladatok	16

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy a megyei önkormányzat a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott *célrendszer* szerint működjön, és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is. Ennek elérése érdekében kijelölje azokat a *feladatokat*, melyeket a megyei önkormányzat ebben az időszakban a legfontosabbnak tart, aminek a megvalósításán dolgozni kíván illetve amiket szükség esetén meg kell valósítania.

I. BEVEZETÉS, JOGSZABÁLYI ALAPOK

A *Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (továbbiakban: önkormányzati törvény) 27. § (1) bekezdése alapján a megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A *területfejlesztésről és területrendezésről* szóló 1996. évi XXI. tv. (továbbiakban: területfejlesztési törvény) 1. § (2) bekezdése alapján a törvény hatálya a térségi területfejlesztési és területrendezési feladatokat ellátó területi önkormányzatok vidékfejlesztési és koordinációs feladatainak ellátására terjed ki.

A *sportról* szóló 2004. évi I. tv. (továbbiakban: sporttörvény) preambuluma értelmében a nemzet közössége a test művelését, a sportot, a nemzet alapértékének és kívánatos célnak tekinti. Az 55. § (3) bekezdése értelmében a megyei önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatai körében segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit, közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében, megteremti az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit.

A *2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről* szóló 272/2014. (XI. 5.) korm. rendelet (továbbiakban: KormR.) szabályozza a különböző EU-s források terhére történő kötelezettségek vállalását, a programok tervezését, végrehajtását, nyomon követését, továbbá a teljesítés ellenőrzésben, a

felhasználásban, a lebonyolításban és az ellenőrzésben részt vevő szervezetek, a támogatást igénylők és a támogatásban részesülők a támogatással kapcsolatos tevékenységét.

Az önkormányzati törvény 116. §-a alapján a közgyűlés hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, melynek elkészítéséért a megyei önkormányzat felelős. A gazdasági program a közgyűlés megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a *célkitűzéseket és feladatokat*, amelyek a megyei önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a megyei önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják; - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az *egyes közszolgáltatások biztosítására*, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A területfejlesztési törvény 10-17. §-ai tételesen leírják a megye területfejlesztési, területrendezési és vidékfejlesztési feladatait és ezen feladatokat ellátó területi szerveket. Ennek értelmében a közgyűlés más megyék közgyűléseivel regionális területfejlesztési konzultációs fórumot, megyei jogú várossal megyei területfejlesztési konzultációs fórumot működtet; a régió határokön, illetve a megyehatárokon túlterjedő, továbbá egyes kiemelt területfejlesztési feladatai ellátására a megyei közgyűlések térségi fejlesztési tanácsot hozhatnak létre; területi operatív programok megvalósításával összefüggő fejlesztési döntések előkészítésére és végrehajtásában való közreműködésre a régióban nonprofit gazdasági társasági formában regionális fejlesztési ügynökséget működtetnek.

A KormR. az értelmező rendelkezéseit tartalmazó 3. §-ában nevesíti és meghatározza a *területi programot*, mint a *Terület- és Településfejlesztési Operatív Program* (a továbbiakban: TOP).

A megyei fejlesztési elképzeléseknek igazodniuk kell az országos területfejlesztési elképzelésekhez, illetve az országos jelentőségű fejlesztések megvalósulása mindenképpen érinti a megyét. Megyénket az alábbi magasabb szintű területfejlesztési dokumentumokban foglalt elképzelések érintik:

- EU7 Környezetvédelmi Cselekvési Program
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia
- Nemzeti Fejlesztési 2030 Országos Fejlesztési Konceptió és Országos Területfejlesztési Konceptió
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Nemzeti Vidékstratégia
- Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv

A területfejlesztési törvény alapján a megyei önkormányzat

1.) a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása keretében:

- a) az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban – a megyei jogú városok önkormányzatának egyetértésével, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok többségének egyetértésével – kidolgozza és határozattal elfogadja a megyei és a fővárosi területfejlesztési koncepciót, illetve – a megyei és a fővárosi területfejlesztési koncepció és a megyei területrendezési terv figyelembevételével – a megyei és a fővárosi területfejlesztési programot, a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzését követően;
- b) részt vesz az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepció, valamint a megyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevétel az operatív programok kidolgozásában;

- c) előzetesen véleményezi az országos, valamint a megyei jogú város önkormányzata bevonásával, észrevételeik figyelembevételével a megyét érintő ágazati fejlesztési koncepciókat és programokat;
  - d) előzetesen véleményezi a térségi területfejlesztési koncepciókat és programokat,
  - e) a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről;
  - f) részt vesz a határ menti megyék határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában;
- 2.) a területfejlesztési tervek végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása keretében:
- a) nyomon követi és értékeli a megyei vagy fővárosi területfejlesztési koncepció és a megyei vagy fővárosi területfejlesztési programok végrehajtását;
  - b) dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról;
  - c) monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján közreműködik a területi operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában;
  - d) figyelemmel kíséri az operatív programok megyében vagy a fővárosban jelentkező feladatainak megvalósítását, beleértve a megyehatáron átnyúló és más nemzetközi programok végrehajtását a megyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével;
  - e) más megyei önkormányzatokkal és az államigazgatási szervekkel közösen, monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján közreműködik a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok irányításában, részt vesz azok lebonyolításában, végrehajtásában;
  - f) dönt a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból a megyei önkormányzat hatáskörébe utalt pénzeszközök felhasználásáról;
  - g) a megye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében gazdaságfejlesztési, befektetés ösztönző tevékenységet lát el, aminek elősegítése érdekében külön szervezetet hozhat létre vagy megállapodás alapján más szervezettel működhet együtt;
- 3.) a területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátása érdekében:
- a) összehangolja illetékességi területén az államigazgatási szervek, a települési vagy kerületi önkormányzatok, a megyei jogú város önkormányzata, a gazdasági és civil szervezetek fejlesztési elképzeléseit,
  - b) területileg összehangolja a politikai és a területi szerepéből, továbbá a nemzetközi és határon átnyúló együttműködésből adódó feladatait, biztosítja azok összhangját;
  - c) a települési önkormányzatok felkérése alapján elősegíti a megyei önkormányzatok területfejlesztési társulásainak szerveződését;
  - d) szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok tervező, döntés-előkészítő, fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét;
  - e) a térségi gazdaságfejlesztő szervezet útján koordinálja a megye területén az ipari parkok és a szabad vállalkozási zónák tevékenységét, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit a megye gazdasági szereplőivel együttműködve;
  - f) vizsgálja és értékeli a megye vagy a főváros társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, a vizsgálatok során felhasznált információkat és a vizsgálatok eredményeit a területi információs rendszer rendelkezésére bocsátja;
  - g) kölcsönös információcserével segíti a területfejlesztési és területrendezési információs rendszer működését, információkat biztosít a területi tervek készítéséhez, valamint fogadja a törvényben szereplő megyei szintre delegált feladatok elvégzése érdekében a központi adatbázisok adatait;
  - h) a területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátása érdekében önkormányzati rendeletet alkot a települési önkormányzatok, a megye területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek által a megye vagy a főváros területén uniós, központi vagy megyei önkormányzati költségvetési forrásból megvalósítandó fejlesztéseinek koordinációjáról;

4.) a területrendezési feladatkörében:

- a) az országos területrendezési tervvel összhangban, az érintett települési önkormányzatok véleményeinek kikérésével elfogadja a megye területrendezési tervét - előzetesen véleményezi az országos, valamint a területét érintő területrendezési terveket;
- b) a megye területére vagy térségére – a megyei jogú városok önkormányzata kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével – az országos területrendezési tervvel összhangban területrendezési tervet készít;
- c) a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről;
- d) együttműködik a többi érintett megyei önkormányzattal az országos területrendezési terv alá nem tartozó kiemelt térségek összehangolt tervezése érdekében,
- e) megküldi az elfogadott területrendezési terv kihirdetésétől számított 15 napon belül a terv elfogadásáról szóló rendeletet a rajzi munkarészek vektoros állományaival együtt a dokumentációk gyűjtésére jogszabályban kijelölt szervnek;

5.) vidékfejlesztési feladatkörében:

- a) dönt a hatáskörébe utalt vidékfejlesztési források felhasználásáról;
- b) összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a megyei, térségi, határ menti és határon átnyúló fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal, valamint a megyét érintő területrendezési tervekkel;
- c) egyetértési jogkört gyakorol a vidékfejlesztési stratégiák, akciók jóváhagyását megelőzően;
- d) vidékfejlesztési források felhasználásával kapcsolatban közreműködői szervezeti feladatokat lát el a regionális fejlesztési ügynökség útján;
- e) elláthatja a helyi akciócsoportok, a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek munkaszervezeti feladatait;
- f) a helyi akciócsoportok és közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek tevékenységében való részvétellel közreműködik azok tevékenységében;
- g) összehangolja a helyi akciócsoportok tevékenységét a fejlesztéspolitikához és a területfejlesztéshez kapcsolódóan;
- h) külön megállapodás szerint a vidékfejlesztési akciók végrehajtása során koordinációs és döntéshozatali feladatokat lát el;
- i) nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciók lebonyolítását és monitoring bizottsági feladatokat lát el a programok végrehajtásához kapcsolódóan;
- j) ösztönzi a települési önkormányzatok összefogását vidékfejlesztési programok kidolgozására és megvalósítására;
- k) a vidékfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátásáról önkormányzati rendeletet alkot.

6.) koordinációs feladatkörében:

- a) együttműködik a települési önkormányzatokkal, a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel, továbbá
- b) a megyei területfejlesztési koncepció, program és partnerség elvének érvényesítése kapcsán meghatározott feladata végrehajtása érdekében döntést hoz;
- c) koncepcionálisan összehangolja települései településfejlesztési koncepciója és *integrált településfejlesztési stratégiája* (továbbiakban: ITS), valamint településrendezési eszközei kidolgozását a megyei területrendezési tervhez való illeszkedésük érdekében;
- d) előzetesen véleményezi a megye települései településfejlesztési koncepcióját és ITS-t, valamint településrendezési eszközeit a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és programhoz való illeszkedésük érdekében;
- e) véleményezi települései településrendezési eszközeit, a megyei területrendezési tervvel való összhang megteremtése érdekében;

A sporttörvény értelmében a megyei önkormányzat sportszervezési feladatai körében:

- a) segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit;
- b) közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében;
- c) segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását;
- d) adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban;
- e) ellátja a nemzeti sportinformációs adatszolgáltatással összefüggő területi feladatokat;
- f) közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgás gazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében;
- g) közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

A megyei önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. Ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait. A költségvetés az államháztartás része, az önkormányzati alrendszer költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz a központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

A feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon a megyei önkormányzatok kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosságszám alapján támogatást biztosít, felhasználási kötöttséggel járó vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat.

A területfejlesztési törvény alapján a megyei önkormányzat területfejlesztési koncepciót és programot készít, valamint közreműködik a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések tervezésében. A fejlesztések területi integrációjának szintje a megye és a megyei jogú város.

A 2014–2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014.(XII.3.) Korm. határozat (továbbiakban: KormH.) rögzíti, hogy a TOP keretein belül meghatározott források tervezése integrált területi programok (továbbiakban: ITP) kialakításával a megyék és a megyei jogú városok (területi szereplők) szintjén valósul meg.

A 2014-2020-as tervezés tekintetében a fenti felhatalmazások alapján a megyék a TOP finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítene megyei ITP-eket a TOP tartalmi és forráskeretei között.

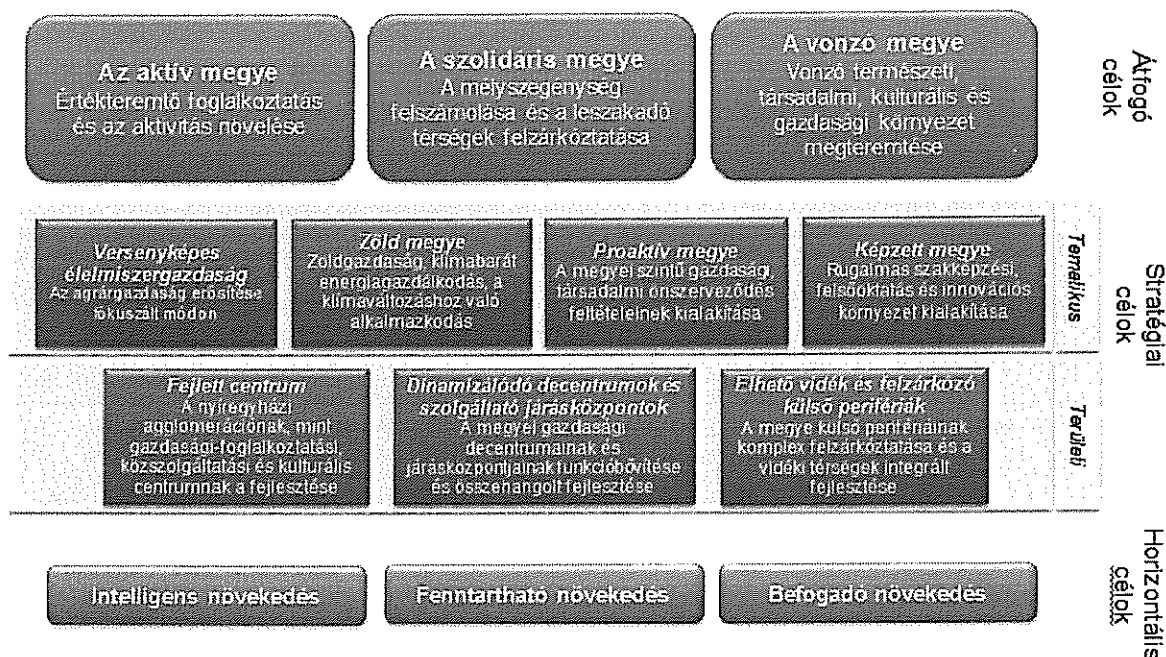
A TOP a helyi szükségletekre való eredményesebb reagálást és a területi sajátosságokat szem előtt tartva került kidolgozásra, ennek megfelelően a program beavatkozási logikája is terület alapú. A program alapelve, hogy a területileg decentralizált, térségi, helyi jelentőségű fejlesztéseket finanszírozza, amelyeket döntően a helyi – megyei- és települési – önkormányzatok valósítanak meg. A fenti decentralizált fejlesztések tervezése a megyei önkormányzatok és a megyei jogú városok szintjén folyik.

A KormH. tartalmazza a TOP indikatív keretösszegét, és az egyes területi szintekhez előre meghatározott tervezési keretösszegeket. Ennek alapján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat tervezési jogkörében készülő ITP indikatív keretösszege 89,28 milliárd forint, továbbá Nyíregyháza MJV tervezési jogkörében készülő integrált településfejlesztési stratégia allokált indikatív keretösszege 24,63 milliárd forint.

II. CÉLKITŰZÉS

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye fejlesztési koncepciója három átfogó célt fogalmaz meg, amelyek tükrözik a megye értékválasztását, a fejlesztési célkitűzések fő irányát. A három átfogó cél elérése érdekében hét stratégiai cél került kijelölésre, amelyek közül négy tematikus cél, három területi cél. A kitűzött célok elérése az intelligens, fenntartható és befogadó növekedés (mint horizontális célokra) jegyében történik.

1. ábra. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye célrendszere

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Program legfőbb célja, hogy a megyei területfejlesztési koncepció céljait figyelembe véve megfogalmazza a megyei területfejlesztés középtávú, 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztés kereteit. A területfejlesztési program stratégiai munkarésze a specifikus és területi célok alapján fejlesztési prioritásokat határoz meg, az operatív program pedig a tervezési időszakra a prioritások mentén konkrét operatív intézkedéseket.

A megfogalmazott stratégiai célok elérése érdekében támogató prioritások kerültek meghatározásra. A stratégiai célok rendszeréhez hasonlóan a prioritások egy részét tematikus (a megye teljes területét érintő ágazati szemléletű prioritások), míg más részük területi fókuszú. A megfogalmazásra került prioritások egy adott stratégiai cél elérését szolgálják, ennek köszönhetően a célok és prioritások között kapcsolat egyértelműen és világosan ábrázolható (2. ábra).

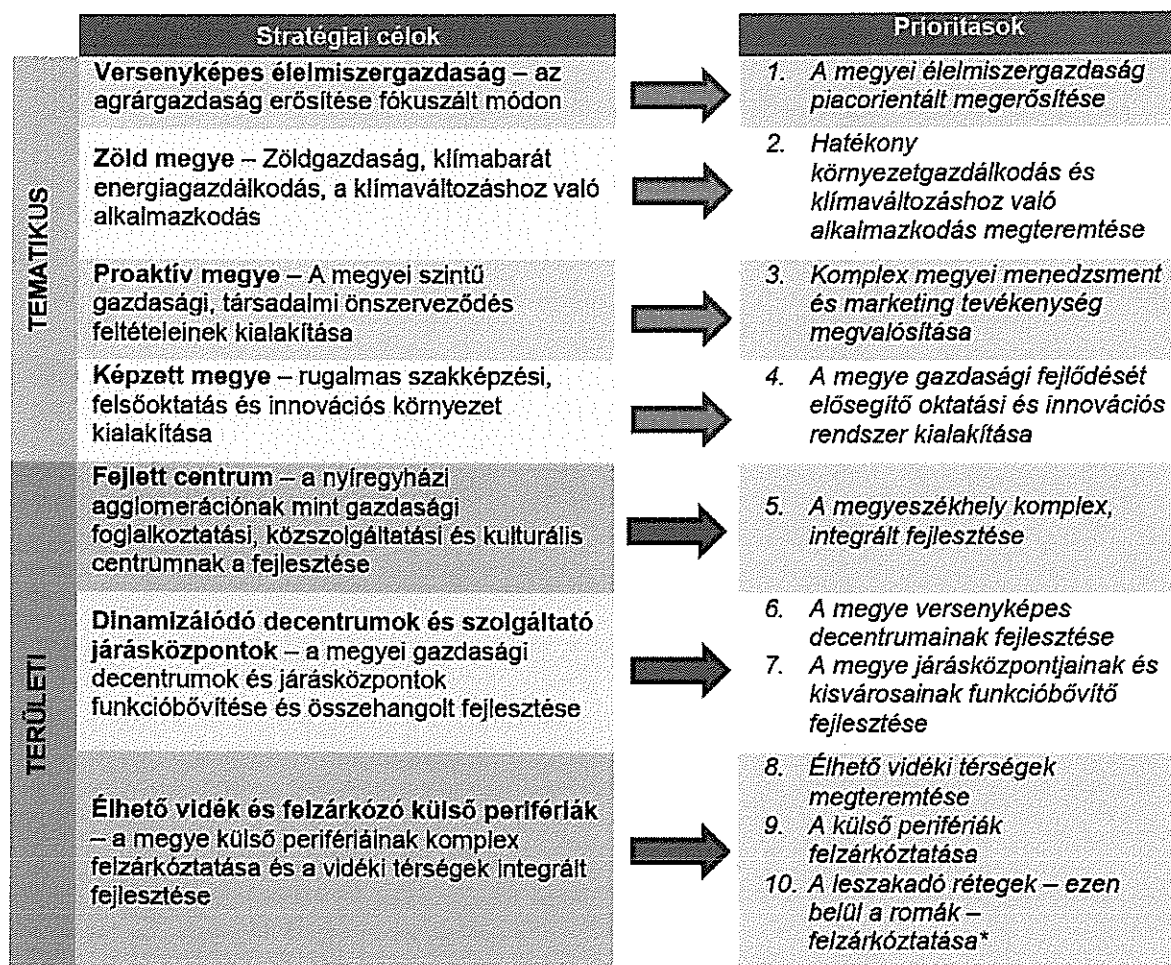
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciója a dokumentum kidolgozását megelőző komplex helyzetfeltárással alapozva hosszútávra fogalmazza meg a megye jövőképét, valamint a megye átfogó és horizontális céljait. A koncepcióban továbbá kijelölésre kerültek a megye középtávú fejlődését meghatározó stratégiai céljai, amelyek közül tematikus és területi célokat lehet megkülönböztetni. A koncepció 3 területi stratégiai célján keresztül 5, a területfejlesztés szempontjából együtt kezelendő területi egységet határoz meg a megyében, amelyek a következők:

- Fejlett centrum - a nyíregyházi agglomerációnak, mint gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése – megyeszékhely (Nyíregyháza)
- Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok- a megyei gazdasági decentrumok és járásközpontok funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése – megyei decentrumok (Kisvárdá-Záhony, Mátészalka, Nyírbátor) és a megye egyéb járásközpontjai
- Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák - a megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése – megye vidéki térségei és a megye külső perifériája (A megye külső perifériája területileg egybeesik a Csengeri, Fehérgyarmati, Mátészalkai és a Vásárosnaményi járások területével.)

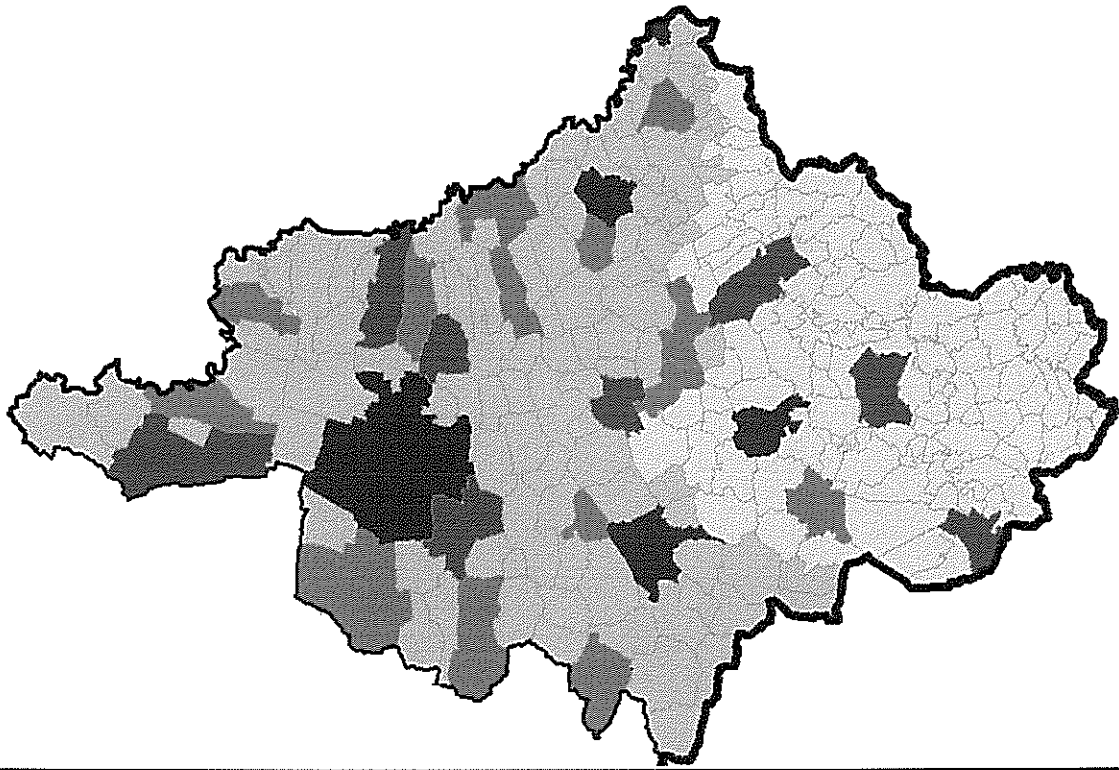
A területi célok az alábbi meghatározott megyén belüli földrajzi egységre irányulnak (3. ábra):

- A megyeszékhely, Nyíregyháza és agglomerációja
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gazdasági decentrumai (Kisvárdá, Záhony, Mátészalka, Nyírbátor)
- Megyei járásközpontok és egyéb városok
- Szatmár-Beregi térség, mint a megye leghátrányosabb, összefüggő válságövezete (külső periféria)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye rurális térségei

* horizontális jellegű prioritás

2. ábra. Célok és prioritások kapcsolata

3. ábra. Területi egységek

Fejlett centrum:

A nyíregyházi agglomerációnak mint gazdasági, foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése

 Nyíregyháza

Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok:

A megyei gazdasági decentrumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése

 Decentrum
 Járásközpont
 Egyéb város

Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák:

A megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése.

 Külső perifériák
 Rurális térségek

III. FELADATOK, FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

A megyei önkormányzat a területfejlesztési törvényben meghatározott feladatainak ellátása során elfogadta azokat a *megyei területfejlesztési alapidokumentumokat*, melyek meghatározzák a megye 2020-ig terjedő időszakra vonatkozó fejlesztések célrendszerét, átfogó, stratégiai és horizontális céljait, valamint a 2030-ra elérni kívánt jövőképet.

A megyére vonatkozó, s fentieket tartalmazó dokumentumok:

- a *Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió elfogadásáról* szóló 14/2014. (II. 20.) önkormányzati határozat
- a *Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Program (Stratégiai és Operatív Programrész) elfogadásáról* szóló 67/2014. (IX. 30.) önkormányzati határozat
- a *Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2014-2020 közötti időszakra szóló Nemzetközi Stratégiája elfogadásáról* szóló 94/2014. (XI. 26.) önkormányzati határozata

A fejlesztési elképzelések megvalósítása érdekében a jogszabály előírhatja különböző helyi stratégiák vagy programok elkészítését; továbbá a helyi önkormányzat az alapfeladatai közé nem tartozó, de részére kiemelten kezelendő cél minőségibb megvalósíthatósága érdekében önként készíthet a célra jellemző stratégiát ill. programot.

Ilyen kötelezően megalkotandó és folyamatosan felülvizsgálandó program a jelen *gazdasági program* is; továbbá önként vállalt stratégia a megye geopolitikai helyzetéből adódó határon átnyúló kapcsolati lehetőségét kiaknázó megyei szintű *nemzetközi stratégia*.

Amennyiben a fejlesztési elképzelések konkrét fizikai megvalósulást igényelnek, akkor meg kell határozni a természeti-környezeti feltételeket. Ennek keretét a területrendezés szabályozza.

III.1 Területrendezés

A megyei közgyűlés 2011. december 11-i ülésén fogadta el Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Területrendezési Tervét. A megyei önkormányzat azóta is kiemelt hangsúlyt fektet a települések területrendezéssel kapcsolatos feladatainak és elképzeléseinek koordinálására.

A *Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területrendezési Terve elfogadásáról* szóló 19/2011. (XII. 1.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: MTrT) elfogadása után a *Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzati Hivatal* (továbbiakban: Hivatal) egyik fő feladata a megyei települések figyelmének felhívása arra, hogy az elfogadott Területrendezési Tervvel összhangba kell kerülnie a saját településrendezési eszközeiknek. Erre való tekintettel a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei települések által megküldött településrendezési és szabályozási terv egyeztetési anyagának véleményezése során a Hivatal keretén belül működő megyei főépítész a település készülő, illetve módosított szerkezeti, szabályozási tervét és helyi építési szabályzatát vetette össze a jóváhagyott megyei rendezési tervvel, és a hatályos jogszabályokkal.

A településrendezési tervek véleményezése keretében az elsődleges feladat a MTrT-ben szereplő megyei terület-felhasználási kategóriákra, megyei térségi övezetekre vonatkozó szabályok településrendezési tervekben történő érvényesítése. Kiemelt

szempont a tervvéleményezéseknél Szabolcs-Szatmár-Bereg megye természeti, tájképi, építészeti értékeinek megőrzése, az ökológiai elvek érvényesülése. Ennek érdekében cél az ökológiai rendszerek, zöldfolyosók folyamatosságának biztosítása, a táji, környezeti szempontból előnytelen, túlzott beépítési sűrűség elkerülése, a termőterületek művelés alól való kivonásának megelőzése, a területi adottságok, erőforrások hosszú távú hasznosítása és védelme, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezése, a fenntartható fejlődés elvének megfelelő területfelhasználás, valamint az optimális területi szerkezet kialakítása, illetve fenntartása.

III.2 Terület- és gazdaságfejlesztés

A KormH. értelmében a TOP keretein belül meghatározott források tervezése az ITP elfogadásával a megyék és a megyei jogú városok szintjén valósul meg.

III.2.A A TOP alapján a megyei önkormányzat fejlesztési lehetőségei

Az elkészült területfejlesztési alapdokumentumok alapján a megyének lehetősége van meghatározni a TOP megyei forráskeret felhasználását. A KormH. szerint a 2014-2020-as ciklusban Szabolcs-Szatmár-Bereg megye indikatív forráskerete 89,28 milliárd Ft (a TOP forráskeretének 11,18%-a), melyet a TOP által támogatott fejlesztésekre fordíthatnak a megye területén pályázók. E forrás keretében a megyei önkormányzatnak is lehetősége lesz pályázni.

TOP küldetése a területileg decentralizált fejlesztések megvalósítása és a területi kohézió erősítése, mindez összhangban az Európai Unió stratégiai célkitűzéseivel, mint a foglalkoztatás növelése, az energiahatékonyság javítása, az éghajlatvédelem, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. A TOP elsődlegesen gazdaságfejlesztésre és munkahelyteremtésre fókuszál területfejlesztési tartalommal.

Az ITP-ben a TOP intézkedéseinek szintjén kerül rögzítésre a forrásfelhasználás, a forrás-felhasználási módok közötti keretösszegek, az ütemezés, valamint a 2018-as és a 2023-as indikátorvállalás. Az ITP tartalmát minden esetben a megyei területfejlesztési alapdokumentumokban elfogadott fejlesztési célokkal és fejlesztési földrajzi területekkel szükséges alátámasztani.

A TOP nyújtotta keretek között a megye saját projektjavaslatokat tehet. A megyei foglalkoztatási paktum létrehozása kötelező, melyben a megyei önkormányzat lesz a projektgazda.

A felhívások értékelésének egyik fontos eleme a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer elfogadása, amelyek keretét képezi, és elvi megalapozását adja majd a projektkiválasztásnak. A kritériumok horizontálisak, az ITP szintjére vonatkoznak, így egyetlen alkalommal kerülnek meghatározásra, amelyet a Monitoring Bizottság hagy jóvá.

A Megyei Közgyűlés a következő megyei kritériumokat fogadta el:

1. Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz
2. Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez
3. Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez

A kritériumok (az Irányító Hatóság által meghatározott 7 kritériummal együtt) minden felhívásban megjelennek az adott témára igazítva, ezáltal az értékelési szempontok a megye valós szükségleteire reagálnak.

A megye ITP-vel kapcsolatos további feladatait KormR. 19. §-a rögzíti:

- a) összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,
- b) véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
- c) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
- d) végrehajtja az integrált területi programot

A végrehajtásra vonatkozóan a megyei TOP források felhasználásának meghatározott üteme és aránya kiemelten fontossá teszi annak nyomon követését, és az éves fejlesztési keret meghatározását. A megye szükség szerint jelzi az esetleges átütemezés igényét és az ITP módosítását a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság felé.

III.3 A megyei önkormányzat kapcsolatrendszere

III.3.A megye települései, s benne Nyíregyháza

A megye a települései összességét képezi, így területfejlesztés egyszerre és kölcsönösen érinti mind a megyét, mind a településeit. A megye területe 3 strukturális szintre tagolódik, ami egyben meghatározza a kapcsolatok jellegét.

A megyében egy kiemelt fontosságú település található, a megyei jogú városi ranggal rendelkező Nyíregyháza, a megye székhelye illetve a hozzá tartozó agglomeráció, mint a fejlett centrum, ahol jellemzőn a gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális fejlesztéseket célszerű végrehajtani. Nyíregyháza városával, mint megyeszékhellyel, s mint a jogszabályok adta lehetőségei miatt kiemelt szerepben lévő településsel folyamatosan többszintű kapcsolattartás és területfejlesztési tervezési egyeztetés is történik.

A megye középső strukturális szintje 13 járásra tagozódik, s minden járás központja egy városi ranggal rendelkező település. Ezen járásközpont városok képezik a dinamizálódó decentrumokat és szolgáltató járásközpontokat, ahol jellemzően a gazdasági decentrumok és járásközpontok összehangolt funkcióbővítő fejlesztését célszerű végrehajtani.

A megye legtöbb települését magába foglaló 3. szint az élhető vidék és felzárkózó külső perifériák települései. Itt jellemzően a megye külső perifériájához tartozó települések komplex felzárkóztatását és a vidéki térségek integrált módon történő fejlesztését célszerű végrehajtani.

III.3.B Szomszédos megyék

A megye, mint az ország legkeletibb területeit magába foglaló megye, két szomszédmegyével rendelkezik. Ezek Borsod-Abaúj-Zemplén és Hajdú-Bihar megyék.

A szomszédos megyék területfejlesztési koncepciói kölcsönösen véleményezésre kerültek vizsgálva az együttműködés lehetőségeit.

III.3.C Nemzetközi kapcsolatok, s benne a határon túli területek

Az európai, magyarországi külpolitikai célokkal összhangban, illetve azok regionális szintű megvalósításához a Megyei Önkormányzat igyekszik saját eszközeivel hozzájárulni, és ennek érdekében folyamatosan alakítja határon átnyúló kapcsolatait. A fejlesztési célokhöz igazodóan tervezi és használja fel a nemzetközi együttműködésből adódó lehetőségeket, s az ezáltal bevonható forrásokat. A megyei területfejlesztési koncepcióhoz kapcsolódóan szükséges volt a megye nemzetközi kapcsolatait is elemezni, stratégiáját megfogalmazni, a már meglévő, működő kapcsolatokat meg-

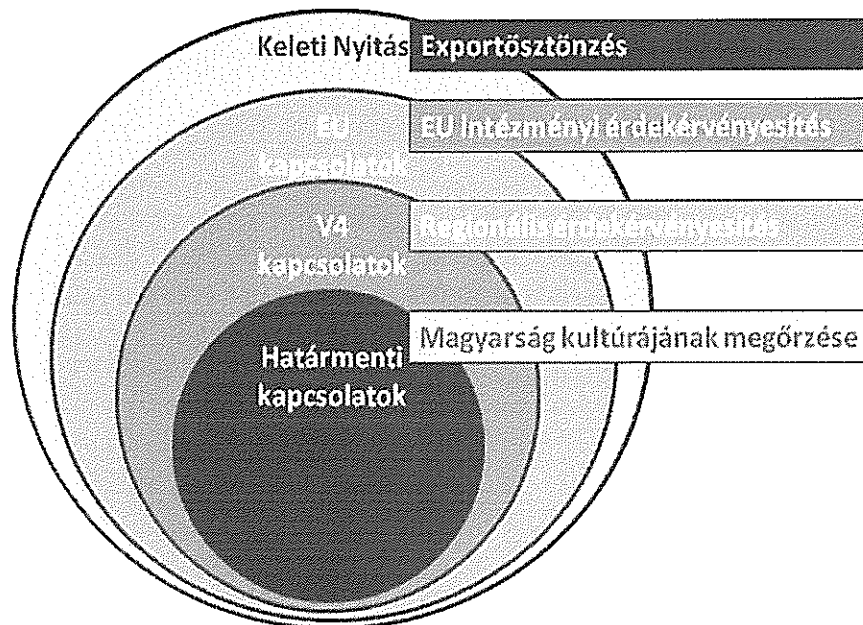
tartani, átértékelni, új tartalommal megtöltve konkrét projektszintű együttműködési célokat meghatározni.

Ennek érdekében fogadta el a közgyűlés a 2014-2020 közötti időszakra szóló Nemzetközi Stratégiát.

A stratégia lehetőséget ad arra, hogy a megye nemzetközi kapcsolatainak fejlesztését hatékony, elérhető erőforrásokhoz mérten, eredményes módon lehessen a következő EU programozási időszakban irányítani. Ennek érdekében a stratégia kiemelt hangsúlyt helyez az intézményi és finanszírozási keretekre, illetve a stratégia többéves Nemzetközi Program mentén történő végrehajtására.

A meglévő kapcsolatrendszerre építve szükséges a jövőbeli kapcsolatok rendszerezése. Ennek érdekében négy területi együttműködési szintet érdemes meghatározni (4. ábra):

- határmenti kapcsolatok, kiemelten kezelve a határon túli magyarsággal való kapcsolattartást;
- kapcsolat a Visegrádi Négyekkel;
- Európai Unió kapcsolatok;
- Keleti Nyitás.

4. ábra. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye nemzetközi kapcsolatrendszere 2014-2020

III.4 A megyei önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok, ill. a megyei célok elérésében és feladatok ellátásában meghatározó szerepet játszó saját tulajdonú gazdasági társaságok

III.4.A megyei önkormányzat saját ingatlanállománya

A megyei önkormányzat a Megyeháza „A” épület egy részének és a „C” épület nyomdahelyiségének tulajdonosa. Az elmúlt ciklus ideje alatt az ingatlanon elvégezték egy energetikai jellegű korszerűsítést, melynek keretén belül kicserélték a külső nyílászárókat és világítótesteket. Megfelelő pályázati lehetőségek esetén szükséges

lenne a fűtésrendszerrel ill. a tetőfödém utólagos hőszigetelésével folytatni az épület energetikai korszerűsítését.

A megyei önkormányzat több gazdasági társaság tagja. A gazdasági társaságok tevékenysége előmozdíthatják a megye fejlesztési elképzeléseit.

Ssz.	Megnevezés	Cgj-szám	Székhely	Részesedés [%]
1.	Kölcsey Televízió Műsor-szolgáltató Nonprofit Kft.	15-09-074463	4400 Nyíregyháza Szabadság tér 9.	100
2.	ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energiaügynökség Nonprofit Kft.	15-09-074123	4400 Nyíregyháza Sóstói utca 31/B A ép. 3. em. 345.	45
3.	Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.	15-09-074539	4025 Debrecen Széchenyi utca 31.	33,333

III.4.B Kölcsey Televízió Műsor-szolgáltató Nonprofit Kft.

A megye életének és ezen belül is a mindenkori aktuális megyei programok, fejlesztések bemutatásában az egyik legmeghatározóbb média a megye teljes területén elérhető Kölcsey TV.

A megyei önkormányzat finanszírozási lehetőségeinek csökkenése miatt a Kft. működési modelljében és gazdálkodásában jelentős átalakításokat kellett végrehajtani. Ennek legfontosabb elemei:

- piaci bevételek növelése (reklám)
- portfólió bővítése
- referencia és egyéb filmek készítése értékesítése
- nyilvánosság biztosítása és egyéb kommunikációs feladatok ellátása EU projektekhez kapcsolódva
- saját projektek generálása és lebonyolítása
- pályázati bevételek szinten tartása/növelése

Az előző időszakban a TV a műsorkészítés és szolgáltatás technikai feltételeit jelentős mértékben fejlesztette, s ezzel a legmodernebbé váltak a helyi televíziók országos viszonylatában. Ebből kifolyólag a következő időszakban ez irányú technikai fejlesztési igény nem merül fel. A műsorkészítés korszerű technikai feltételeihez igazodóan szükséges lenne egy ingatlanfejlesztésre, illetve az energiahatékonysági mutatók javítása miatt az ingatlan korszerűsítésre is.

III.4.C ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Kft.

A megye a koncepciójában lefektetett egyik tematikus stratégiai cél a Zöld megye. Ezen cél megvalósítására meghatározott feladatok ellátásában kiemelkedő szerepet kapott az ENEREA Energia Ügynökség. Az Energia Ügynökség a tárgyi időszakában az eddigi gyakorlatának megfelelően viszi tovább a hazai és a nemzetközi vonalat, tevékenységét fokozatosan kiterjesztve.

III.4.D Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.

A Társaság legfontosabb feladata a megyei fejlesztési döntések előkészítése és a végrehajtásában való közreműködés az alábbiak szerint:

- a) közreműködő szervezeti feladatokat lát el a területi operatív programok végrehajtásában és ellenőrzésében;
- b) külön megállapodás alapján részt vesz az ágazati területfejlesztési operatív programok, vagy más programok lebonyolításában, szervezi a programok megvalósítását, részt vesz a programok pénzügyi finanszírozási feladataiban, a programok megvalósításáról, a pénzügyi felhasználásról naprakész nyilvántartást vezet;
- c) közreműködik a megyei önkormányzat területfejlesztési feladatainak ellátásában.

Mint közreműködő szervezetként részt vesz a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Operatív Program Irányító Hatóság által meghatározott feladatok megvalósításában az arra vonatkozó szerződés keretei között rögzített, a Strukturális Alapok kezelésével kapcsolatos felhatalmazások, kötelezettségek és jogkörök alapján.

A Társaság közhasznú tevékenysége keretében:

- *ellátja* a területfejlesztési törvény egyes rendelkezéseiben meghatározott feladatokat;
- *tevélegesen részt vesz* a területfejlesztési törvényben meghatározott kormányzati, regionális, helyi feladatok összehangolásában, elősegíti azok megvalósulását;
- a közhasznú tevékenység folytatásának feltételeit tartalmazó szerződés alapján *segíti* az Észak-alföldi régió megyei önkormányzatai területfejlesztési feladatainak hatékony és eredményes ellátását;
- *nyomon követi* a régió területfejlesztési koncepciójának és programjának megvalósítását és ellenőrzését, illetve értékeli és beszámol a program megvalósulásának, eredményéről;
- meglévő tapasztalatait *hasznosítja* a megyei önkormányzatok által kidolgozandó megyei területfejlesztési koncepciók és programok megalapozásánál, szakmailag segíti a megyei és regionális érdekegyeztetési folyamatokat, részt vesz a regionális és megyei területfejlesztési konzultációs fórumok ülésein;
- *részt vesz* a megyei területfejlesztési koncepciók és programok, valamint ezek területi hatásvizsgálatainak kialakításában;
- *részt vesz* a határon túli együttműködések (ETE - Európai Területi Együttműködés) keretében létrejövő területfejlesztési programokban;
- külön megállapodás alapján *részt vesz* az Észak-alföldi régió megyei önkormányzatai egyéb határon túli együttműködéseinek keretében létrejövő területfejlesztési programokban;
- *közreműködik* az egyes megyékben az önkormányzati és állami szervek, a vállalkozások, a társadalmi- és civil szervezetek fejlesztési elképzeléseinek összegyűjtésében és azok projektjavaslattá fejlesztésében;
- *közreműködik* az európai uniós és hazai fejlesztési források felhasználásában;
- *részt vesz* a nemzetközi kapcsolatok kiterjesztésében és a meglévő kapcsolatok erősítésében, a nemzetközi együttműködések támogató programokban;
- igény szerint *részt vesz* a tag megyei önkormányzatok nemzetközi kapcsolataiból adódó feladatai ellátásában.

További közhasznú tevékenységet végez a *nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, a tudományos tevékenység és kutatás* területén.

III.5 Sportfeladatok

A megyei önkormányzat sporttal kapcsolatos programjának célja – mely a sporttörvényben megfogalmazottakkal megegyezik – a megye sportéletének sikeres működése. A megyei önkormányzat számára fontos az egészséges életmód, ezért az elmúlt időszakban, s a jövőben is kiemelt figyelmet fordít a tanulóifjúság egészséges életmódjára, testi nevelésre, a rendszeres sportolási feltételek megteremtésére, fejlesztésére. A megyei önkormányzat az elkövetkezendő időszakban – a költségvetési forrásainkhoz mérten – támogatási lehetőséget biztosít, hogy a megyében több sportrendezvény megrendezésre kerülhessen, illetve a sportági szakszövetségek működését, sportfeladataik ellátását biztosítsa.

A Magyar Diáksport Szövetséggel a 2014. évben megkötött együttműködési megállapodás alapján közös cél a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében élő és tanuló gyermekek és diákok fizikai aktivitásának, sportolási hajlandóságának egészségmegőrzési és fejlesztési célú növelése. A megyei önkormányzat az adott év költségvetési rendeletében meghatározott előirányzat mértékéig támogatást nyújt a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei diáksport népszerűsítéséhez, valamint az adott tanévben kimagasló eredményt elért diáksportolók és a felkészítő pedagógusok jutalmazására, a megyei diáksport-sportrendezvények támogatására, szakmai konferenciák, továbbképzések lebonyolítására. A megállapodás lehetőséget biztosít arra, hogy a megyei versenyrendszer széleskörű mozgósításával elérhető legyen, hogy minél több fiatal kapcsolódjon be rendszeresen, szervezett keretek között a mindennapos testmozgásba. A különböző korosztályokat érintő rendezvények megszervezésével a megyei diák és szabadidős programok támogatásával hozzájárulhat a tömegsport széleskörű elterjedéséhez.